

Sisällys

Sisällysluettelo	1
Esipuhe, Kirsti Partanen	2
Tausta ja tavoitteet	3
Perustiedot hankkeesta	4
Tuloksia ja kokemuksia	7
Svoli2010 Pro Seurojen hanke-esimerkkejä	12
Pro Huippuvoimisteluseurat -hanke	24
”Hiljaiset seurat” osana ohjelmaa	25
Arvio ja johtopäätös	26

Liitteet:

- Svoli2010 -hankeseurat, liite 1
- Svoli2010 – asiantuntijat, liite 2
- Seuran itsearviointilomake, liite 3
- Päätöstilaisuuden ohjelma, liite 4

VOIMISTELUSEURAT EDELLÄKÄVIJÖINÄ

Seuratoiminnan kehittäminen on Suomen Voimisteluliiton perustehtävä. Svoli 2010-ProSeurat kehittämisohjelman taustalla olivat liiton strategiset tavoitteet: lisätä voimisteluseurojen elinvoimaisuutta, toiminnan laatua, toimijoiden motivoituneisuutta ja osaamista. Tavoitteisiin pääsemiseksi oli tärkeä kehittämissankkeella vahvistaa seurojen edellytyksiä ja myönteistä suhtautumista kehittämiseen, lisätä osaamista kehittämisprosessien hallintaan sekä mahdollistaa hyvien ideoiden ja toimintamallien jakaminen.

Kaikilla Voimisteluliiton jäsenseuroilla oli mahdollisuus osallistua prosessiin, johon kuuluivat itsearviointi, oman kehittämiskohteen valinta, raportointi, yhteinen startti- ja päätöstilaisuus sekä seurakäynnit. Hanke sisälsi kaikkiaan neljä hankekautta vuosina 2007-2011 ja jokainen hanke-seura oli mukana yhden toimintakauden syksystä kevääseen. Prosessiin osallistui kaikkiaan 83 seuraa, joista viisi osallistui erilliseen Pro-huippuvoimisteluseurat hankkeeseen.

Hanke oli kokonaisuudessaan onnistunut ja sille asetetut kolme tärkeintä tavoitetta toteutuivat: seurat saavuttivat asettamansa tavoitteet, prosessimainen kehittämistapa omaksuttiin ja kehittämismyönteisyys lisääntyi. Lisäksi seuran toimijoita saatiin sitoutetuksi ja seurat kokivat saaneensa tarpeellisen tuen seurakehittäjiltä, seurakonsulteilta ja hankevastaavilta. Lisäksi seura-hankkeiden tuloksia jaettiin Voimisteluliiton viestimissä, hankkeen omilla internet-sivuilla ja monissa liiton tilaisuuksissa. Seurakehittäjien ja seurakonsulttien arviot prosessista, sen johtamisesta ja yhteistyöstä olivat erittäin positiivisia.

Kehitettävää nähtiin hankeseurojen sähköisessä raportointialustassa sekä itsearvioinnin ja prosessin käynnistysvaiheen tukemisessa. Kehittämisohjelmaan osallistuneiden määrään voidaan olla melko tyytyväisiä, vaikkakin seurojen määrä laski selvästi hankkeen edetessä. Tämä on herättänyt keskustelun siitä, onko neljä hankekautta liian pitkä aika innostuksen ja vetovoiman ylläpitämiseen.

Seuran omista tarpeista lähtevälle, räätälöidylle kehittämishankkeelle on tarvetta jatkossakin. Uusien prosessien pituutta, ajankohtaa, sisältöä, toteuttamistapaa ja tarvittavia resursseja arvioidaan liiton strategian ja seuratoiminnan kehittämisohjelman toteuttamisen kautta. Uskon, että Svoli 2010-ProSeurojen hanke-esimerkit ovat kuitenkin vielä pitkään mainiota materiaalia seurojemme käyttöön.

Kiitos yhteisestä matkasta ja onnittelut upeista tuloksista,
Kirsti Partanen
Svoli 2010-ProSeurat hanketyöryhmän puheenjohtaja

TAUSTA JA TAVOITTEET

Suomen Voimisteluliiton tehtävänä on jäsenseurojen tukeminen ja kehittäminen. Liiton toiminta ohjautuu vahvasti jäsenseurojen tarpeista. Seuratoiminnan kehittäminen ja erilaiset kehittämishankkeet ovat kuuluneet perinteisesti liiton strategiaan linjauksiin. Voimisteluliitto on tehnyt laajat seurakyselyt vuosina 2006 ja 2010 sekä säännöllisesti suppeampia tutkimuksia jäsenseurojen tarpeista ja toiveista liiton palvelujen suhteen.

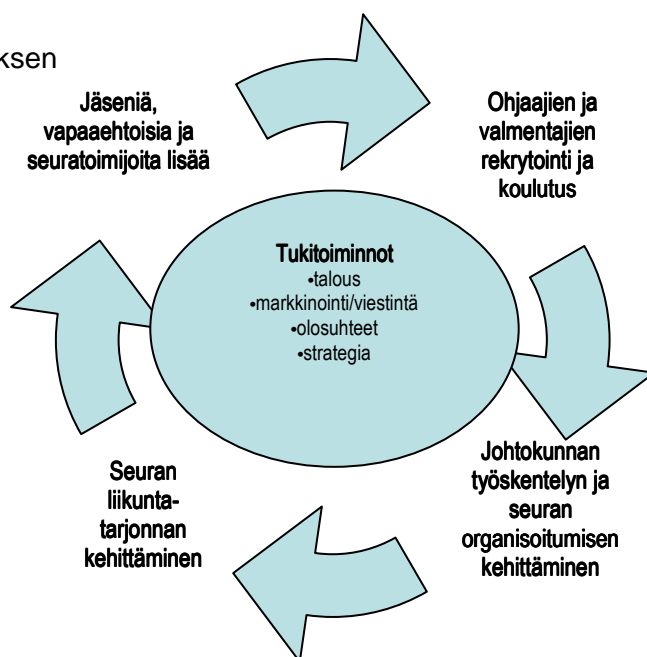
Tutkimustulokset ovat osoittaneet, että voimisteluseurat haluavat olla edelläkävijöitä. Jotta voimisteluseuratoiminta menestyisi vastaisuudessa hyvin nopeasti kehittyvässä yhteiskunnassamme, nähtiin tärkeänä käynnistää jäsenseuroille suunnattu uusi määräaikainen kehittämisohjelma. Edellinen pitkäaikainen kehittämisohjelma toteutettiin vuosina 1996–2000 nimellä Svoli 2000.

Kyselytutkimus kehitysohjelman taustalla

Svoli2010 Pro Seurat – ohjelman suunnittelun pohjana käytettiin YT Juha Heikkalan vuoden 2006 seurakyselyn tuloksia. Tutkimus tehtiin kyselytutkimuksena jäsenseuroillemme. Kyselyn avulla kartoitettiin seuratoiminnan tilaa ja kehittämistarpeita sekä toiveita liitolle koskien liiton palveluja. Kyselyyn liittyi myös arvio SUN SVOLI – suurtaapahtumasta ja näkemys suurtaapahtuman jatkosta.

Kyselyn tulokset kertoivat muun muassa suurtaapahtumasta pois jääneiden seurojen nimeämiä syitä. Niitä olivat resurssien riittämättömyys, seuratoimijoiden vähäinen määrä tai tekijöiden uupuminen. Samat asiat nousivat esiin 2000 – luvun alussa toteutetussa ns. pienten seurojen kehittämishankkeessa.

Tutkimuksessa keskeisimmiksi kehitystarpeiksi nousivat kuviossa esitetyt viisi osa-aluetta. Näihin voimisteluseurojen haasteisiin vastattiin aloittamalla Svoli2010 – Pro Seurat hanke.

Tavoitteena jäsenseurojen elinvoimaisuus

Voimisteluliiton lähes 400 seuran elinvoimaisuuden tukeminen asetettiin liiton yhdeksi strategiseksi päämääräksi vuonna 2007. Tavoitteena oli selvittää jäsenseurojen tarpeet ja niihin vastaaminen. Tarpeiden toteuttamiseksi perustettiin Svoli 2010 – Pro seurat ohjelma, jonka avulla kaikilla liiton jäsenseuroilla oli mahdollisuus hakea kehittämistukea omaan toiminnan kehittämiseen. Ohjelman avulla tuettiin seurojen tekemää tärkeää kansalaistoimintaa. Ohjelma räätälöitiin seurakohtaisesti, ottaen huomioon seuran maantieteellinen alue, paikalliset kumppanit ja verkottuminen. Ohjelman yhtenä tavoitteena oli myös sukupuolten tasa-arvon lisääminen.

Hankkeen tavoitteet perustuivat liiton strategiaan tavoitteisiin: voimisteluseurojen elinvoimaisuus, toiminnan laadukkuus, seuraihmissen motivoituneisuus ja osaaminen.

PERUSTIEDOT HANKKEESTA

Svoli2010 Pro Seurat oli voimisteluseuroille suunniteltu tavoitteellinen kehitysprosessi, joka toteutettiin vuosina 2007–2011.

Suunnittelu

Projektin suunnittelun johtamisesta vastasivat Voimisteluliiton pääsihteeri Maija Innanen, projektipäällikkö Eerika Laalo-Häikiö, seuratoiminnan päällikkö Irma Kosonen ja SLU:n kehitysjohtaja Juha Heikkala. Heikkalan työpanos oli merkittävä hankkeen kehitys- ja linjausvaiheessa. Hankesuunnittelun asiantuntijaksi kutsuttiin konsultti Tapani Frantsi, joka vastasi hankkeen seuroille, seurakehittäjille ja – konsulteille suunnattujen starttitilaisuuksien suunnittelusta ja toimi tilaisuuksien puheenjohtajana.

Johtaminen

Voimisteluliittoon nimettiin oma hanketyöryhmä, joka toimi hanketyön johtoryhmänä. Johtoryhmän nimityksestä vastasi liiton hallitus. Ryhmää johti Voimisteluliiton puheenjohtaja Kirsti Partanen. Hanketyöryhmän kokoonpano vaihteli kuudesta yhdeksään henkilöön neljän hankevuoden aikana. Hanketyöryhmän tehtävänä oli vastata hankkeen suunnittelusta, käynnistämisestä ja johtamisesta.

Yhteistyö SLU:n alueiden kanssa

Hanke toteutettiin SLU:n alueorganisaatioiden kanssa solmitun yhteistyösopimuksen mukaisesti. Mukana oli 13 aluejärjestöä. Hyvän pohjan SLU -alueiden kanssa toteutetulle yhteistyölle antoi yhteinen näkemys seuratoiminnan kehittämistä sekä SLU – alueiden palkatut ja ammattimaiset seurakehittäjät. Hankkeeseen osallistui yli 20 SLU:n seurakehittäjää, jotka vastasivat hankkeen prosessimaisesta kehittämistä ja etenemisestä. Työssään he hyödynsivät Hyvä Seura – hankkeen työkaluja. Yhteistyö SLU-alueiden seurakehittäjien kanssa oli ensimmäinen näin laajassa mittakaavassa toteutettu kehittämishanke lajiliitto-alueyhteistyössä.

Henkilö- ja talousresurssit

Seurakehittäjien työpareina toimivat Voimisteluliiton seurakonsultit. Seurakonsultteina toimivat sekä liiton luottamus- että toimihenkilöt. Nämä yli 20 konsulttia toivat kehitystyöhön voimistelun asiantuntemusta ja näkökulmaa.

Seurakehittäjille ja seurakonsulteille järjestettiin koulutustilaisuus 19.8.2007 Lahdessa, jossa asiantuntijoiden Juha Heikkalan ja Tapani Frantsin johdolla käytiin läpi hankkeen tavoitteet, toimintamuodot ja seurakohtaamisten tilanteita. Tilaisuuteen osallistui 42 henkilöä.

Hanke toteutettiin Voimisteluliiton vuosittaisen talousarvion hankkeeseen osoitetuilla määrärahoilla.

Jäsenseurojen haku ja valinta

Kaikilla Voimisteluliittoon jäsenseuroilla oli mahdollisuus päästä mukaan prosessiin. Pääsyvaatimuksena oli itsearviointi ja kehittämiskohteen valitseminen. Prosessissa oli mukana kaikkiaan 83 seuraa, joista viisi osallistui erilliseen Pro – huippuvoimisteluseurat hankkeeseen.

Kesto ja tuki

Svoli2010 Pro Seurat -hanke sisälsi neljä hankekautta. Jokainen Svoli2010 - hankeseura oli mukana yhden toimintavuoden syksystä kevääseen. Tuki hankeseuroille organisoitiin paikallisesti, alueellisesti ja valtakunnallisesti.

Kehitysprosessin vaiheet

Hankeseurojen haku käynnistyi vuosittain keväällä. Hakuvaiheessa seuraa pyydettiin arvioimaan omaa toimintaa ja kirjaamaan seuralle tärkeimpiä kehittämistavoitteita. Kehittämishankkeeseen hakevat voimisteluseurat tekivät itsearvioinnin ja nimesivät oman hankkeen tavoitteineen. Itsearviointia varten seuroille laadittiin ohje, jossa pyydettiin seuratoimijoita pohtimaan yhdessä seuran sisäisiä vahvuuksia ja heikkouksia sekä ulkoisia mahdollisuuksia ja uhkia. Itsearviointiin ja tavoitteiden asettamiseen annettiin tukea seurakohtaisesti tai alueellisesti.

Hankeseurat valittiin vuosittain syksyllä. Kaikille prosessiin valituille seuroille järjestettiin yhteinen starttitilaisuus. Tilaisuudet pidettiin syyskaudella, syys-marraskuussa. Näissä tilaisuuksissa seurat laativat itselleen konkreettisen kehityshankesuunnitelman omiin tavoitteisiinsa ja resursseihinsa mitoitettuna seurakonsulttien ja – kehittäjien avustamina. Kustakin seurasta edellytettiin 2- 5 henkilön osallistumista tilaisuuteen, jotta seurajohdon sitoutuminen laadittavaan suunnitelmaan ja hanketyöhön käynnistyisi hyvin. Tilaisuuksien tavoitteena oli myös tukea seurojen verkottumista ja toisilta seuroilta oppimista.

Hankkeiden toteuttamisvaiheessa tukea annettiin seura- ja hankekohtaisesti seurakäyntien avulla. Kaksi seurakäyntiä suoritettiin seuran valitseman etenemisaikataulun mukaan, konsultoiden ja tukien seuraa tarvittaessa muutoinkin. Seurakäyntien suunnittelusta ja vetämisestä vastasivat SLU:n seurakonsultit Voimisteluliiton seurakehittäjien avustuksella. Seurakäynnit tarjosivat seuroille mahdollisuuden tarkastella yhdessä hankkeen etenemistä ja pohtia keinoja saavuttaa asetetut tavoitteet.

Kehitysprosessi päättyi joko seurakohtaiseen tai alueelliseen päätöstilaisuuteen, joissa kuultiin hankevuoden kokemuksia ja tuloksia sekä kiitettiin ja palkittiin hankkeessa olleita toimijoita.

Tavoite

Prosessin tavoitteena oli käynnistää seuroissa myönteinen suhtautuminen kehittämiseen ja luoda edellytyksiä tulevaan kehittämistyöhön. Katsottiin, että eri osa-alueiden onnistunut yhdistäminen aikaansaa positiivisen kierteen, jolloin yhden osa-alueen kehittäminen saattaa pyöräyttää koko seuratoiminnan uudelle tasolle. Nähtiin, että tuetun hankekauden aikana seurakonsultit oppivat kehittämisprosessin läpiviemiseen tarvittavan osaamisen ja jatkavat kehitystyötä itsenäisesti seuraavina vuosina. Hanketta seurattiin ja arvioitiin yleisten ja seurakohtaisten tavoitteiden suunnassa.

Tiedotus ja viestintä

Svoli2010 Pro Seurat hanke näkyi laajasti Voimisteluliiton viestinnässä. Hankkeesta kirjoitettiin Svovilaisessa, liiton internetsivuilla, seuratiedotteissa sekä hankeseurojen omissa sähköisissä tiedotteissa. Svoli2010-seuroille avattiin omat internetsivut, jonne seurat kirjasivat kuukausittain oman hankkeensa etenemisen sekä saivat lukea muiden seurojen ideoita ja toimenpiteitä.

Svoli2010 ohjelman vaiheet vuosina 2006–2011

Seuran tuettu hankekausi kesti yhden toimintavuoden, syksystä kevääseen. Vuoden aikana seura toteutti oman kehittämishankkeensa.

Vuosi 2006

9	Seuratutkimus; seurakysely lähti seuroihin
9-10	Seurat vastaavat seurakyselyyn
11	Seurakyselyn tulosten koostaminen
25.11.	Seuraseminaari, tulosten syventäminen, ohjelman esittely ja testaus seurojen kanssa sekä hankkeen raamin tarkistus.
12	Tarkennettu suunnitelma ja talousarvio ministeriöön Seurojen haku ohjelmaan

Vuosi 2007

3-12	Hanke käynnistyy alueellisesti. Mukaan 47 seuraa.
8	Koulutustilaisuus SLU:n konsulteille ja Voimisteluliiton seurakehittäjille Yhteinen seuratapaaminen (2 päivää) Seurakäynnit Alueelliset päätöstilaisuudet

Vuosi 2008

1-12	Hanke jatkuu alueellisesti. Mukaan 10 seuraa.
9	Yhteinen starttitapaaminen (1 pv) Seurakäynnit Alueelliset tai seurakohtaiset päätöstilaisuudet

Vuosi 2009

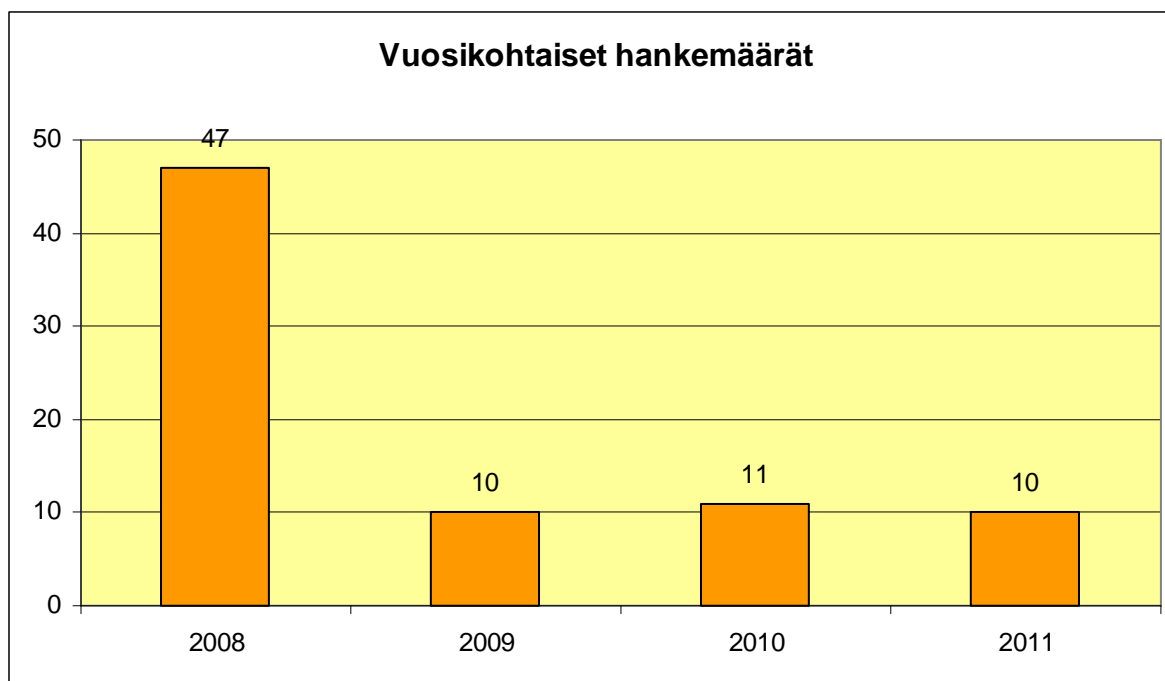
1-12	Hanke jatkuu alueellisesti. Mukaan 11 seuraa.
9	Lisäksi hankkeeseen mukaan 5 Pro huippuvoimisteluseuraa. Yhteinen seuratapaaminen (1 pv) Seurakäynnit Alueelliset tai seurakohtaiset päätöstilaisuudet Käynnistettiin yhteydenotot ns. hiljaisiin seuroihin osana hanketta

Vuosi 2010

1-12	Hanke jatkuu alueellisesti. Mukaan 10 seuraa. Yhteinen seuratapaaminen (1 pv) Seurakäynnit Alueelliset tai seurakohtaiset päätöstilaisuudet
------	--

Vuosi 2011

4-10	Loppuraportti valmistuu
------	-------------------------

TULOKSIA JA KOKEMUKSIA

Pitkäjänteinen kehittämishanke oli kokonaisuudessaan onnistunut ja tuloksista voidaan olla ylpeitä. Seurat saavuttivat asettamiaan tavoitteita ja yhteistyö SLU:n seurakehittäjien kanssa oli sujuvaa.

Tavoitteena oli lisätä seurojen elinvoimaisuutta sekä luoda pysyvä, uudenaikainen ja myönteinen suhtautuminen kehittämistyöhön. Lopputulokseen voidaan olla erittäin tyytyväisiä.

Suomalainen sisukkuus palkittiin ja vaikeidenkin vaiheiden kautta seurat löysivät keinoja saavuttaa asettamiaan tavoitteita. Vertaistuki, etenkin toisten seurojen toimivat esimerkit sekä konsulttien hyvät työkalut kehittämistyöhön kannustivat jatkamaan ja sytyttivät innostuksen kehittää toimintaa laajemminkin.

Hankekokonaisuutta arvioitiin asteikolla 1-5. SLU:n seurakehittäjät saivat parhaimman arvosanan 4.4. Muut arviointikohteet arvosanoineen olivat hankkeen toimintamallit 4.2, voimisteluliiton hankevastaavat 4.0 ja seurakonsultit 3.7.

Hanketuloksia arvioitiin seurojen raporttien, palautekyselyn ja päätöstilaisuudesta koottujen tulosten sekä seurojen kertomien kokemusten kautta. Lisäksi haastateltiin SLU:n seurakehittäjiä ja Voimisteluliiton seurakonsultteja.

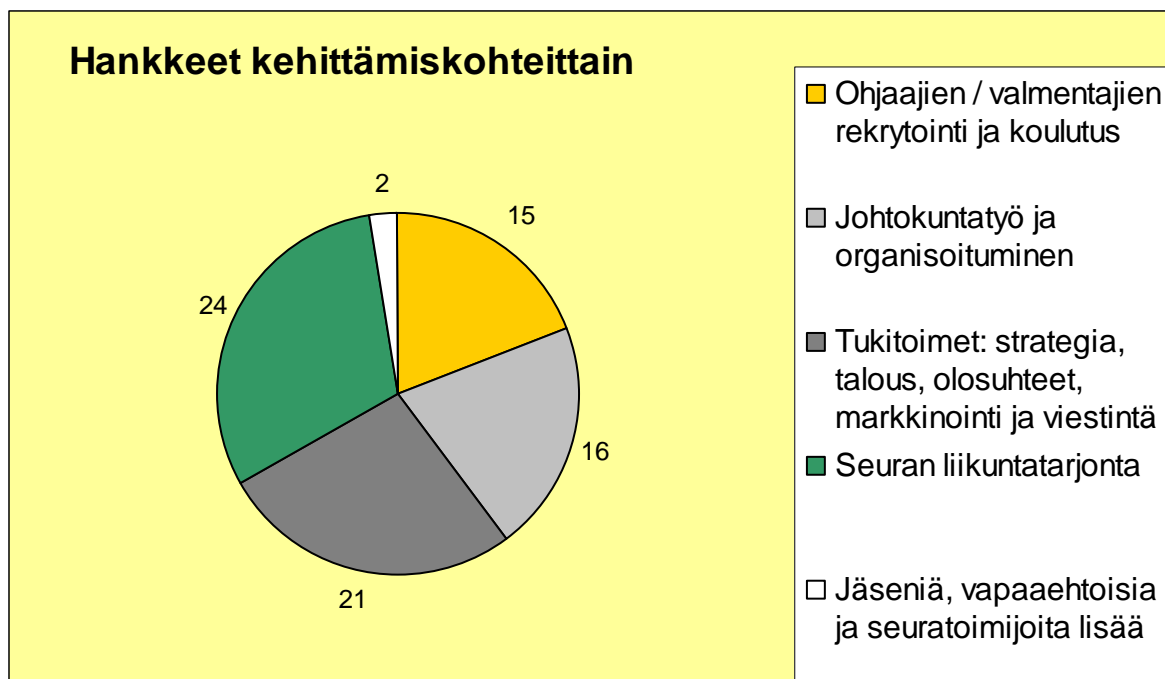
Palautekyselyn tulokset

Palautekyselyyn vastanneista seuroista yli 80 % ilmoitti saavuttaneensa asetetut tavoitteet. Yhtä moni seura ilmoitti saavuttaneensa oheistuloksia. Tämä oli merkittävä huomio hanketuloksien osalta. Prosessimainen työtapa, etenkin yhteinen starttitilaisuus antoi mahdollisuuden peilata omia tavoitteita toisten seurojen tavoitteisiin ja mahdollisuuden muuttaa omia suunnitelmia. Toisaalta prosessin aikana huomattiin, että monet asiat ovat sidoksissa toisiin ja yhden tekijän kehittäminen laittoi liikkeelle seuraavan kehittämiskohteen.

Yleisiä tuloksia seurojen hankeraporteista

Seuraraaporttien perusteella seurat kokivat saaneensa apua kehittämistyöhön. Seurojen hankeraporteista nousivat seuraavat tulokset: rekrytointi onnistui, seurastrategia valmistui, johtokunta motivoitui, johtokunnan työnjako parani, Sinetti /Prima – laatutunnus saavutettiin, verkottuminen lisääntyi, talousosaaminen kehittyi, perehdytysopas ohjaajille valmistui, jäsenrekisteri otettiin käyttöön, viestintä kehittyi, uusi seurailme syntyi, ohjaajat kouluttauivat, voimistelutaidot kehittyivät ja materiaalia tyttöohjaajien tueksi valmistui.

Kaaviossa on kuvattu hankkeiden jakautuminen viiden keskeisimmän tutkimuksessa kehittämistarpeeksi nousseen osa-alueen kesken. Kaavio osoittaa, että seuran liikuntatarjonnan kehittäminen tai erilaiset tukitoimet olivat tässä hankkeessa yleisimmät kehittämisen kohteet. Suositut kehittämiskohteet johtokuntatyö ja organisoituminen sekä ohjaajien / valmentajien rekrytointi ja koulutus olivat joka viidennen seuran valinta.

Kun kehittämisenkierre lähti liikkeelle, nimesivät seurat jo hankekauden loppuvaiheessa jatkohankkeita. Kohteeksi valittiin muun muassa seuraavia kehittämisen osa-alueita: Prima laatutyö, talouden tasapainottaminen, ohjaajien rekrytointi, Leader – hanke, tiedonkulun

parantaminen, vuosikellon käyttöönottaminen, johtokunnan työnjaon kehittäminen ja johtokunnan alaisten työryhmien perustaminen.

Päätöstilaisuuksien satoa

Päätöstilaisuuksissa kerättyjen seurakokemusten mukaan kehitysprosessissa mukanaolo kannatti. Kehitysprosessin avulla seurakokemukset kokivat, että he saivat tarvitsemansa tuen ja motivaation hankkeen läpiviemiseen. Hyvää oli yhteistyö toisten seurojen kanssa, konsulttien tuki, suunnitelmallisuus ja pitkäjänteiseen kehittämistyöhön oppiminen. Hyvänä tuloksena nähtiin myös asenteen muutos positiivisemmaksi uudistamista kohtaan.

Varsinkin yhteinen starttitilaisuus koettiin tärkeänä ja se vaikutti seurojen palautteen perusteella ratkaisevasti hyviin tuloksiin. Oma hanke täsmentyi peilattaessa toisten hankkeita. Tilaisuuden hyvä ilmapiiri sytytti innostuksen kehitystyöhön. Seurat, jotka lähettivät starttitilaisuuteen liiton suosittelman osallistujamäärän 3-5 henkilöä, kokivat sitoutumisen hankkeeseen paremmaksi.

Seurakäynnit auttoivat täsmentämään lisää tavoitetta, lisäsivät motivaatiota ja selkiyttivät etenemissuunnitelmaa. Lisäksi kiiteltiin seurakäyntien kannustavaa ilmapiiriä.

Hankkeen toteuttamiseen liittyviä kipukohtia tunnistettiin lähinnä sitoutumisen osalta. Kivuliainta hankkeen läpivieminen oli niille seuroille, joilla hanke kaatui yksin puheenjohtajan niskaan.

Kehitysprosessissa mukana olo opetti, että seurajohdossa on hyvä miettiä yhdessä hanketyön vaikutuksia seuratoiminnan kokonaisuuteen ja ottaa kaikki jollakin tavalla osalliseksi kehitystyöhön. Kehitystyö on opettavainen prosessi seuralle ja sitoutuminen seuratoimintaan lisääntyy tekemisen myötä.

Päätöstilaisuudet tarjosivat mahdollisuuden esitellä omaa hanketta ja kuulla muiden seurojen tuloksia. Erityisen hyvänä koettiin muiden seurojen kokemusten ja tulosten kuuleminen. Hyvien käytänteiden jakaminen sai seurakokemukset arvostamaan lisää omia tuloksia. Kaikkia saavutuksia juhlittiin yhdessä juhlavasti täytekkukahvein ja palkitsemalla jokainen seura, seurakonsultti ja – kehittäjä kunniakirjalla.

SLU:n seurakehittäjien kokemuksia

Seurakehittäjien kokemuksia kerättiin puhelinhaastatteluin. Haastatteluun osallistui kolme seurakehittäjää ja kaksi seurakonsulttia eri puolilta Suomea.

Seurakehittäjien palautteen mukaan prosessi kokonaisuudessaan oli hyvä ja työskentelyrytmi sopiva. Yhteistyö Voimisteluliiton kanssa oli toimivaa ja sitä kiiteltiin. Voimisteluliitto valmistelee yleensäkin hyvin asiat ja tämä kehitysprosessi oli hyvin koordinoitu ja johdettu. Seurakehittäjänä toimiminen oli siksi vaivatonta ja helppoa.

Pohjois-Karjalan Liikunnan seurakehittäjä Krista Mikkonen oli ilahtunut siitä, että kehittäjien työpanosta pidettiin toimivana ja seurakäyntien määrää sopivana. Hänelle jäi tunne, että starttitapahtuma koettiin hyvänä tilaisuutena. Seuran osallistuminen prosessiin avasi yhteistyön ja mukavalta tuntui kun vuorovaikutus hankeseuran kanssa jatkui luontevasti prosessin jälkeen.

Pohjois-Suomen seurakehittäjä Juha Haatainen näki yhteistyön Voimisteluliiton kanssa tosi hyvänä ja toivoi sitä lisää. Svoli2010 Pro Seurat oli loistava malli seuroille kohdistetusta kehitystyöstä. Prosessimainen työtapa antoi mahdollisuuden tarkentaa tai laajentaa varsinaista kehittämistavoitetta ja luoda kehittämisen suuntaviivoja tulevaisuuteen. Prosessin aikana huomattiin, että monet seura-asiat ovat sidoksissa toisiinsa. Yhteydenpito on tiivistynyt jatkohankkeita aloittaneiden seurojen kanssa. Seurakehittäjänä toimimisesta jäi mukavat ja myönteiset kokemukset, myös miesnäkökulma sai seuroilta kiitosta.

Hämeen Liikunnan ja Urheilun seurakehittäjänä toimi Sirpa Krokatti. Hän pääsi tekemään yhteistyötä kahdeksan hankeseuran kanssa. Vaikka seuroja oli näinkin monta, oli työ vaivatonta, koska hanke oli hyvin valmisteltu ja johdettu Voimisteluliitossa. Tuloksia syntyi ja tavoitteet saavutettiin. Mukana oli kehittämismyönteisiä, kehitystyöstä kiinnostuneita seuroja.

Voimisteluliiton seurakonsulttien kokemuksia

Pohjanmaa seurakonsultti Minna Ruonala piti prosessimaista toimintatapaa hyvänä. Erityistä kiitosta Minna jakoi yhteistyöstöstä SLU – aluejärjestön seurakehittäjän suuntaan. Keski-Pohjanmaan Liikunnan seurakehittäjä toi paljon hyvään prosessityöhön. Etenkin seurakäynti antoi paljon hyviä työkaluja hankkeen eteenpäin viemiseksi. Päätöstilaisuus koettiin Pohjanmaalla tosi onnistuneena tilaisuutena. Hyvä oli kokemusten jakaminen toisten hankeseurojen kanssa. Tuettu hankeprosessi antaa paljon hyvää, Minna tiivisti. Päättävöitteen ohessa kehittyvät muutkin seuratoiminnot ja hankkeen aikana opitut keinot auttavat kehitystyössä myös jatkossa.

Jotain oppia saatiin hankevuosien aikana hankkeen toimintatapoihin. Ensimmäisen hankevuoden jälkeen ymmärrettiin tukea paremmin hankeseuroja itsearviointivaiheessa. Tuki auttoi seuroja rajaamaan paremmin omaa hanketta. Starttitilaisuudessa oli helpompi lähteä viemään eteenpäin pidemmälle suunniteltua ja selkeämmin rajattua hanketta.

Tarvetta kehittämishankkeille on ehdottomasti jatkossakin. Minna toivoo, että Voimisteluliitto tarjoaa vastaavanlaista tukea seuroille ja että seurat lähtevät mukaan ohjattuun kehitysprosessiin.

Savo-Karjalan seurakonsultti Pirjo Karinen näki prosessissa paljon hyvää. Itsearviointi tarjosi seuralle hyvän lähtökohdan valita itse konkreettinen kehittämisenkohde. Vaikka seuralla oli näkemys omista tavoitteista, saattoivat ne muuttua starttitilaisuudessa, kun kuuli toisten seurojen esimerkkejä. Yhteinen hankkeen käynnistämistilaisuus toimi hyvin juuri siksi, kun omaa kehittämisenkohdetta pystyi vielä arvioimaan ja muuttamaan. Seurakäynnit tarjosivat puolestaan hyvän tilaisuuden kohdata kasvotusten seuratoimijoita ja avata lisää kehittämisenkohteita. SLU:n seurakehittäjiillä oli erinomainen taito saada seurat mukaan työstämään omaa hankettaan ja heidän työpanoksensa oli Pirjon mielestä erityisen arvokas ja antoisa. Vastaavanlaiselle yhteistyölle toivoisi jatkoa.

Prosessissa mukanaolo oli kaikkiaan hieno kokemus. Oli upeaa nähdä sitä innostusta mitä kentällä on ja miten erilaisissa toimintaympäristöissä seurat toimivat. Erilaisuudesta riippumatta seurat usein pohdiskelevat samankaltaisten haasteiden ja kysymysten äärellä. Vertaistuen antaminen Svoli2010 – ohjelman kaltaisten prosessien kautta on avartava ja antoisa kokemus, Pirjo tiivisti.

Alueellinen ja vuosittainen tulos

Jokaiselta Voimisteluliiton kuudelta alueelta tuli seuroja mukaan prosessiin. Suhteessa alueen seuramäärään eniten osallistujia oli Savo-Karjalan alueelta, josta joka kolmas jäsenseura oli mukana. Toiseksi eniten osallistujia sai liikkeelle Pohjanmaa, lähes neljäsosan alueen seuroista. Etelä-Suomen alueelta osallistui viidesosa seuroista ja kolmelta muulta alueelta osallistumisprosentti vaihteli 11–16 välillä.

Eniten osallistujia saatiin mukaan ensimmäisenä hankekautena. Odotusten mukaan lähes 50, kaikkiaan 47 seuraa sitoutui kehittämisprosessiin aloitusvuonna 2007. Seuraavina vuosina osallistujia oli tasaisesti, 10 seurasta 11 seuraan. Kokonaistulos Svoli2010 – Pro Seurat osallistujien osalta oli 78 seuraa.

Tulosten esittely

Hanketuloksia on jaettu kaikille voimisteluseuroille vuosittain muun muassa alueellisesti aluepäivillä ja valtakunnallisesti syyskokouksen yhteydessä pidetyissä teematapaamisissa tai sinetti- ja prima – tilaisuuksissa.

Hankeraportti esitettiin 19.11.2011 syyskokouksen yhteydessä järjestetyssä seuraseminaarissa. Siellä kuultiin sekä Svoli2010 – hankeseurojen että Pro – huippuseurojen esimerkkejä kehitysprosessista. Svoli2010 Pro Seurat hanketulosten esittelyä on päätetty jatkaa edelleen liiton järjestämissä tilaisuuksissa.

SVOLI2010 PRO SEUROJEN HANKE-ESIMERKKEJÄ

Seuraavassa on poimintoja seurojen hankkeista. Niissä kuvataan seuran asettamia tavoitteita ja saavutuksia. Esimerkkeihin on valittu hankkeita neljältä keskeisimmältä tutkimuksen osoittamalta kehittämistarpeen osa-alueelta. Lisäksi valinnassa on huomioitu alueellisuus ja erikokoiset seurat.

OHJAAJIEN / VALMENTAJIEN REKRYTOINTI JA KOULUTUS

Tikkurilan Naisvoimistelijat (1694 jäsentä vuoden 2007 tilastossa), Etelä-Suomi

Hanke: Ohjaajien ja valmentajien rekrytointi ja koulutus

Hanketyöryhmä

Lasten ja nuorten vastuuhjaaja Kati Länkelä, yhteistyössä kaikki ohjaajat ja johtokunnan työtiimi.

Tavoite

Seura asetti päätavoitteeksi vakauttaa ohjaajataso, mikä merkitsi seuralle laadukkaan ohjaustyön ylläpitämistä ja jäsenyytyväisyyttä.

Päätavoite purettiin osatavoitteisiin seuraavasti: oikein kohdennettu ohjaajakoulutus, tuntinimikkeet ja sisällöt, ohjaajien rekrytointi ja sitouttaminen, seuraylpeyden ja me-hengen kasvattaminen, seuran roolin täsmentäminen ohjaajien hyvinvoinnin parantamiseksi.

Tuloksia

Ohjaajan ABC – pankki valmistui ja julkaistiin seuran nettisivuilla. Siinä kerrotaan seuran pelisäännöt, käytös- ja työskentelytavat. Lisäksi rakennettiin ikäkausitavoitteet lasten tunneille. Tavoitteet rakennettiin huomioiden oppimisvalmiudet eri ikäkausina. Tuntinimikkeet ja sisällöt täsmentyivät, ne julkaistiin netissä. Vanhemmille suoritetun kyselyn pohjalta kohdistettiin tiedotusta suoraan vanhemmille myös seuran nettisivuilla. Kausisuunnitelmat valmistuivat avuksi ohjaajille ja tiedoksi harrastuksen tavoitteellisuudesta myös vanhemmille. Yhteistyö ohjaajien kanssa parani, samoin sitoutuminen seuratoimintaan.

Valkeakosken Koskenpojat (656 jäsentä vuoden 2008 tilastossa), Sydän-Suomi

Hanke: Toiminnan ammattimaistaminen

Hanketyöryhmä

Hanketyöryhmä koostui ydinhenkilöistä Tiina Koljander, Riitta Latosaari ja Outi Luukkonen. Johtokunta oli myös mukana hankkeen työstämisyvaiheessa.

Tavoite

Seura asetti kolme tavoitetta: saada hankkeen avulla jaostoon mukaan uusia aktiivisia toimijoita, jotka sitoutuvat toimintaan. Toisena tavoitteena oli kehittää jaoston yhteishenkeä. Kolmanneksi tavoitteeksi kirjattiin johtokunnan työmäärän jakaminen niin, että työmäärä ei rasita liiaksi ketään.

Haasteeksi seura koki toimijoiden sitouttamisen ja innokkuuden ylläpitämisen. Yhtenä tärkeänä menestystekijänä hankkeessa onnistumiselle seura näki jaoston sisäisten tehtävänkuvien tarkistamisen.

Tuloksia

Johtoryhmän koulutuspäivä vuoden alussa ja päivän yhteydessä briifi jaoston toiminnasta uusille toimijoille, konsulttien ”missä olemme hyviä, mitä haluaisimme vielä kokeilla” – seurakäynti, vanhempainilta yhdistettynä ravintokoulutus tavoitti vanhemmat, jaoston jäsenten koulutuspäivä, kaikki paikalla ja tehtävänkuvat muotoutuivat selkeiksi, Svoli2010 konsulttien toinen seurakäynti ylitti Valkeakosken Sanomien uutiskynnyksen.

Euran Naisvoimistelijat (483 jäsentä vuoden 2007 tilastossa), Länsi-Suomi

Hanke: Ohjaajien rekrytointi ja palkkausjärjestelmän luominen

Hanketyöryhmä

Työryhmään kuuluivat Hanna Humppi, Susanna Vatka, Minna Suojanen, Päivi Nordberg, Johanna Lainio sekä Tarja Valtonen.

Tavoite

Tavoitteena oli saada uusia ohjaajia ja ryhmiä ENV:n ohjelmistoon. Toisena tavoitteena oli palkkausjärjestelmän luominen.

Tuloksia

Hankkeen avulla seura sai hyviä ideoita ohjaajien rekrytoimisen ja yleensäkin toiminnan kehittämiseen. Lisäksi saatiin muutama uusi ohjaaja vetämään uutta Zumba ryhmää, tosin myös muutama lasten ryhmä lopetettiin ohjaajapulan johdosta. Rekrytointitulosta täydensi vuoden vaihteessa kaksi uutta johtokunnan jäsentä.

Palkkausjärjestelmän luominen onnistui ja toimii hyvällä teholla. Syksyllä 2010 seura maksoi ensimmäiset palkat ohjaajillemme

Rauman Naisvoimistelijat (1060 jäsentä vuoden 2010 tilastossa), Länsi-Suomi

Hanke: Seuraorganisaation ajanmukaistaminen ja seuratoimijarekrytoinnin tehostaminen

Hanketyöryhmää johtivat Mari Leino ja Mari Lätti. Työhön osallistui koko johtokunta.

Tavoite

Seura asetti tavoitteeksi jaksottaa seuran toimintaa vuosikellon avulla, uudistaa johtokunnan sisällä toimivat tiimit, tehtävänkuvat ja työnjaot sekä tehostaa uusien seuratoimijoiden rekrytointia.

Tuloksia

Johtokunnan työjako ja tiimit uudistettiin. Vastuuta jaettiin suuremmalle porukalle ja työryhmät määriteltiin sen mukaan, mitä tarpeita seuralla on. Esimerkiksi koulutuksen vastuualue muutettiin ja tilalle perustettiin uusi ohjaajien hyvinvointitiimi. Sen työnkuvaan sisältyy koulutuksen lisäksi ohjaajien hyvinvoinnista huolehtiminen. Työryhmät/tiimit raportoivat toiminnastaan johtokunnan kokouksissa. Työryhmiin on tarkoitus saada johtokunnan jäsenten lisäksi ohjaajia ja lasten vanhempia.

Johtokuntatyötä kehitettiin muun muassa uudistamalla esityslistat, ottamalla käyttöön välitilinpäätös ja uusimalla tehtävänkuvia. Uudistusten myötä jokainen toimija sisäisti vastuunsa paremmin ja sitoutui johtotyöhön tavoitteellisemmin. Kokouskäytäntöä ja toimintaa helpottamaan hankittiin kannettava tietokone, joka pääosin on toimistovastaavan/sihteerin ja puheenjohtajan käytössä, mutta kaikkien seuratoimijoiden lainattavissa. Kehitystyön myötä motivaatio tekemiseen on lisääntynyt johtokunnassa.

Ohjaajien hyvinvointiin kiinnitettiin erityistä huomiota. Käyttöön otettiin ”tervetuloa ohjaajaksi” -paketti, joka jaettiin ohjaajille kauden aluksi. Paketti sisälsi seuralle teetetyn jumppapussin ja ohjaajien perehdytysmateriaalin (muun muassa vuosikellon ja ohjaajaoppaan). Jumppapussin avulla seura sai lisää mainosta ja markkinointi tehostui. Ohjaajien hyvinvointia kehitettiin monin tavoin, muun muassa ohjaajien vuosikelloon hyvinvointi-illat / jummat sekä erilaiset tempaukset kuten Supertreenit. Lisäksi ohjaajat saivat uusia etuja, kuten edullisemmat jäsenmaksut, lisää rahaa koulutusbudjettien ja henkilökohtaista koulutusneuvontaa. Myös Facebook - sivustot perustettiin, mikä osoittautui onnistuneeksi uudistukseksi. Johtokunnan työnjaossa huomioitiin ohjaajien hyvinvointi ja tähän määrättiin vastuuhenkilö. Jatkossa on tarkoitus kehittää seuran internetsivusto entistä enemmän jäseniä ja ohjaajia palvelevaksi. Ohjaajien sivustoilta ohjaajat saivat tietoa ajankohtaisista asioista, väline- / musiikkivarauksista, tulevista koulutuksista, jne. Tavoitteena on myös kouluttaa kaikki ohjaajat käyttämään sivustoja.

Pro seura – hanke innosti seurajohtoa ideoimaan ja monia lisähankkeita alkoi tämän varsinaisen hankkeen myötä. Esimerkiksi valmennustoimintaa kehitettiin mm. yhdenmukaistamalla palkkausta, toimintaan tehtiin tarkemmat tavoitteet ja valmentajien vuosikello otettiin käyttöön. Koko seuran johtokunta ja muutama ohjaaja osallistuivat ”Nappaa mukaan”-koulutukseen. Näin jokaisen valmiuksia uusien seuratoimijoiden mukaan nappaamiseen lisättiin. Rekrytointi on jokaisen tehtävä, mutta johtokuntaan nimettiin lisäksi myös rekrytointivastaava.

TUKITOIMET: TALOUS, TIEDOTUS JA MARKKINOINTI

Suonenjoen Naisvoimistelijat (175 jäsentä vuoden 2007 tilastossa), Savo-Karjala

Hanke: Imagon vahvistaminen

Hanketyöryhmään kuului ydinporukka: puheenjohtaja Eeva-Liisa Oikarinen, sihteeri Minna Markkanen ja varapuheenjohtaja Pirjo Pärnänen. Kaikki johtokunnan jäsenet olivat mukana ja saivat tehtäviä kiinnostuksen, taipumusten ja verkostojen mukaan.

Tavoite

Seura asetti kaksi tavoitetta: imagon kehittäminen ja toiminnan jatkuminen vähintään nykyisellä tasolla.

Imagon kehittäminen piti sisällään ajatuksen siitä, että jumppiin osallistuvat mieltävät todella olevansa Suonenjoen Naisvoimistelijoiden jäseniä ja haluavat sitoutua toimintaan. Seuraan kuulumisen haluttiin tuntuvan kivalta ja halutulta. Ensimmäisenä tehtävänä oli selvittää jäsenten nykyinen mielikuva seurasta, sitten tavoiteltiin näkyvyyden lisäämistä.

Tuloksia

Mielikuvakysely jäsenistölle, sääntöjen uudistaminen ja nimenmuutos alulle, seuralle valittiin tunnusväri, logo ja slogan, seura -hupparit myyntiin jäsenistölle seuran värin mukaisesti ja seuran logolla.

Savitaipaleen Naisvoimistelijat (184 jäsentä vuoden 2007 tilastossa), Etelä-Suomi

Hanke: Markkinointi ja viestintä

Hanketyöryhmä

Hanketyöhön oli sitoutunut koko johtokunta.

Tavoite

Päätavoitteeksi asetettiin seuran ulkoisen profiilin ja imagon parantaminen ja ohjaajien määrän lisääminen.

Osatavoitteet

Osatavoitteeksi asetettiin seura-analyysin valmistuminen vuonna 2007, nettisivujen valmistuminen keväällä 2008, 4 uutta ohjaajaa syksyyn 2008 mennessä, miesten ryhmä käynnistyy syksyllä 2008, kilpailutoiminnan mahdollistaminen tulevaisuudessa, seura-aapisen tekeminen.

Tulokset

Seura laati vetäjien hankintasuunnitelman. Suunnitelmaan sisältyi rekrytoinnin kohderyhmät, ohjaajien palkitsemisjärjestelmä, aikataulu, vastuuhenkilöt ja tehtävät. Nettisivut valmistuivat.

Johtokunnan työnjako selkiytyi. Seura sai voimisteluliiton myöntämän aikuisliikunnan Prima –sertifikaatin. Hyvähenkinen työtapa ja sitoutuminen johtokuntatyöhön vahvistuivat.

Kuopion Reippaan Voimistelijat (1270 jäsentä vuoden 2007 tilastossa), Savo-Karjala

Hanke: Talous

Hanketyöryhmä

Ydinryhmään kuuluivat Anja Turunen, Tiina Korhonen ja Marjo-Riitta Heiskanen. Heidän lisäksi koko johtokunta oli mukana hanketyössä.

Tavoite

Seuran kehityskohde liittyi talousasioihin. Tärkeimmäksi tavoitteeksi asetettiin kirjanpidon uudistaminen. Se merkitsi kustannuspaikkakirjanpidon käyttöönottamista ja tiliointiä sen mukaisesti. Lisäksi tavoiteltiin parempaa, reaaliaikaista budjettiseurantaa sekä johtokunnan kiinnostuksen lisäämistä talousasioista.

Tulokset

Kirjanpituudistus tehtiin ja se toi helpotusta talouden seurantaan. Rahastonhoitaja raportoi taloutta säännöllisesti. Tilien ja budjetin seuranta jäi aluksi vähäiseksi. Kehitystä tapahtui kun johtokuntaan saatiin uusia toimijoita, jotka oppivat ottamaan huomioon talousasiat kaikessa toiminnassa. Budjetin laadintaan saatiin huomattava parannus, kun talousasioita siirretään seuran toimiston tehtäviin sekä varattiin toimihenkilön työaikaa niin suunnittelulle kuin seurannalle.

SEURAN LIIKUNTATARJONNAN KEHITTÄMINEN

Kangasalan Naisvoimistelijat (958 jäsentä vuoden 2007 tilastossa), Sydän-Suomi

Hanke: Tyttöryhmien tavoitteiden lisääminen

Hanketyöryhmä

Hanketyöryhmään kuuluivat seuran puheenjohtaja Marjatta Tiitola, varapuheenjohtaja Hanna Lahdelma, sihteeri Elina Taskinen ja johtokunnan jäsen Tuula Mäkinen.

Tavoite

Seura nimesi tavoitteeksi tyttöohjaajien ohjaustaidon ja jumppakouluikäisten voimistelijoiden perusvoimistelutaidon kehittämisen.

Lisäksi seura halusi lisätä niin aikuisten määrää tyttöryhmien ohjaajana kuin perusvoimistelun kiinnostusta, sekä tukea paremmin nuoria ohjaajia.

Tuloksia

Tyttöryhmien ohjaajat kiinnostivat paremmin huomiota musiikin valintaan, perusvoimisteluliikkeitä oli hyvin mukana tyttöryhmien ohjelmissa, kaksi toimivaa tyttöryhmää palasi jälleen esiintyviksi ryhmiksi, hanketyöryhmä tutustui tyttöryhmien toimintaan, voimistelumerkkien suoritus ”Kangasalan Naisvoimistelijoiden – malliin”, perusvoimisteluliikkeiden liikepyramidi oppimistavoitteineen valmistui ja ohjaajat sitoutettiin tavoitteisiin, kysely ohjaajille ohjaustoiminnan mielekkyydestä, uusi kirjallinen ohjaajasopimus, jumppakouluryhmien uudistuksesta tiedotettiin vanhemmille, tuen sisältö nuorille ohjaajille selkiytyi, tavoiteliikkeitä ikäryhmittäin kirjallisesti.

Kalajoen Naisvoimistelijat (300 jäsentä vuoden 2007 tilastossa), Pohjanmaa

Hanke: Prima – laatuseuratoiminta

Hanketyöryhmä

Hanketyöstä vastuu oli koko johtokunnalla, puheenjohtaja etunenässä. Myös ohjaajat ja Varalassa opiskeleva seuramme ohjaajana ja voimistelijana toiminut opiskelija pyydettiin mukaan hankkeeseen.

Tavoite

Ensisijaisena tavoitteena oli laatia ohjaajien perehdyttämiskansio, vaikkakin seura lähti mukaan hankkeeseen tavoitteena Prima – laatuseuratunnuksen saaminen.

Tulos

Ohjaajien perehdyttämiskansio valmistui, seura sai Prima – laatusertifikaatin, toimijat omaksuivat työparitoimintatavan, kuntokuuri – kurssin sisältö valmistui ja kurssi käynnistyy hankevuoden jälkeisenä syksynä.

Kehittämistyö saa jatkoa, uutena haasteena johtokunnan jäsenten tasaisempi työnjako, mallintaen valmisteluissa Pyhäjärven Naisvoimistelijoiden erinomaista ”työnjako – lomaketta”.

Savonlinnan Voimistelu ja Liikunta (456 jäsentä vuoden 2007 tilastossa), Savo-Karjala

Hanke: Aikuisliikuntatarjonta ja paikallisten liikuttajien kanssa yhteistyön kehittäminen

Hanketyöryhmä

Hanketyöryhmän ydinporukkaan kuuluivat: aikuisliikunnan vastaava Maria Kukkonen, puheenjohtaja Kirsi Pyykkö ja johtokunnan jäsenet Riikka Rahikainen, Sari Tuunanen, Hellevi Kokkonen, Merja Kostainen ja Tytti Taskinen.

Tavoite

Seura asetti itselleen viisi tavoitetta: aikuisliikunnan kehittäminen, asiakaskunnan vakiinnuttaminen, yhteistyökumppaneiden hankkiminen, toiminnan laadun ylläpitäminen ja aikuisliikunnan organisointi.

Haasteeksi kirjattiin kotisivujen tekeminen, tilat, välineet, tiedonkulku, ohjaajien rekrytointi ja sitouttaminen sekä sijaisuudet ja ohjaajahuolto.

Tulokset

Seura sai SLU:lta hankerahaa, jonka se käytti uusien musiikki-, äänentoisto ja liikuntavälineiden hankintaan. Lisäksi seura sai kolme uutta aikuisryhmää: FlowGymnastics, lihaskunto- ja tanssitreeni, yhteistyösopimuksen Lyseon lukion kanssa välineiden käytöstä ja hankinnasta. Aikuisien jäsenmäärä kaksinkertaistui. Jäsenet kiittivät tarjonnasta ja hintatasosta.

Uudet toimintatavat hankkia ryhmiä: yhteistyö Mikkelin AMK:n kanssa ”aloittelevien jumpparyhmä, fysioterapiaopiskelijat ohjaajana”, työpaikkaryhmät ja ilmaiset tilat niihin.

Yhteistyöpalaverin järjestäminen kaupungin liikuntatoimen ja kansalaisopiston kanssa poiki seuraavia tuloksia: salivuorojen jakaminen reilulla pelillä, jumppatarjonnasta sopiminen yhdessä, hyvässä hengessä, Liikkuva lauantai – aikuisliikuntatapahtuma, yhteinen aikuisliikunnan lukujärjestys lehteen, näkyvyys mediassa lisääntyi.

Hämeen Naisvoimistelijat (795 jäsentä vuoden 2007 tilastossa), Sydän-Suomi

Hanke: Profiloituminen tasokkaaksi harrasteliikuntaseuraksi

Hanketyöryhmä

Hanketyöryhmään kuului Helena Collin, Johanna Kuusela ja Eija Syrja.

Tavoite

Seura asetti strategiseksi tavoitteeksi monipuolisen liikuntatoiminnan tarjoamisen harrastajille vakaalla taloudellisella pohjalla. Tärkeänä nähtiin toiminnansuunnittelu niin, että talous on tiedossa. Tavoitteeksi nostettiin ajantasainen talousseuranta, kustannuspaikkalaskennan uudelleen järjestäminen ja raportointi kuukausittain.

Tulokset

Seuran tilikartat järjestettiin uuteen uskoon. Talousseurantaa voidaan tehdä paremmin, toiveita vastaavasti. Talous on paremmin tasapainossa, kannattavuuslaskenta hallitaan. Seura sai voimisteluliiton aikuisliikunnan Prima –sertifikaatin.

SEURAJOHDON JA SEURAN KEHITTÄMINEN

Pyhäjärven Naisvoimistelijat (341 jäsentä vuoden 2007 tilastossa), Pohjanmaa

Hanke: Johtokunnan työn kehittäminen

Hanketyöryhmä

Työryhmään kuuluivat seuran puheenjohtaja Maarit Oravainen ja johtokunnan jäsenet Jaana Pesonen ja Merja Häkkinen.

Tavoite

Seura asetti tavoitteeksi: johtokuntatyöskentelyn kehittäminen, vastuunjako ja vastuun ottaminen. Haasteena pidettiin ajankäytön jakamista perhe-elämän ja seuratoiminnan kesken sekä innostuksen syttymistä ja ylläpitämistä.

Tuloksia

Johtokunnan työt segmentoitiin välttämättömiin hoidettaviin, joista vastuu puheenjohtajalla, sihteerillä ja taloudenhoitajalla sekä muihin töihin, joista vastuu työpareilla. Segmentoinnin johtoajatukseksi oli lisätä työn mielekkyyttä ja tärkeyttä, näin ollen vähentää työtaakkaa ja uupumista. Tässä onnistuttiin. Uusi johtokunta on aktiivinen ja motivoitunut.

Lisäksi käynnistettiin yhteistyö Kalajoen Naisvoimistelijoiden kanssa ja virkistettiin KKI –risteilyllä. Hankkeen innoittamana suunniteltiin johtokunnan jäsenten perehdyttämisen- ja ohjaajaoppaan laatimista sekä seuran käsikirjan uudistamista.

Svoli2010 – hanke tuli seuraan ”juuri sopivaan saumaan”. Konsulttien ja ohjelman tuella onnistuttiin muuttamaan ajatusmaailmaa, uudistamaan, nousemaan uuteen työvireeseen ja vastuunottamiseen seuran johdon tehtävistä.

Tampereen Jumppatiimi (698 jäsentä vuoden 2007 tilastossa), Sydän-Suomi

Hanke: Seuran strategian luominen

Hanketyöryhmä

Hanna Maavirta, Anu Mäenpää, Satu Vuorinen, Noora Tapio, Karita Snellman, Elina Lehtinen ja Petra Päivärinta.

Tavoite

Seura asetti tavoitteeksi strategian luomisen vuosille 2009–2011. Lähtökohtana oli vision ”tarjota liikuntaelämyksiä koko elämänkaaren ajan” toteutuminen.

Päätavoite jaettiin neljään osatavoitteeseen: toiminta selkeäksi ikäkausittain ja seurapolut seurajäsenyyden tukena, seuran tuntitarjonnan laadun kehittäminen ja tuotteistaminen, jumppakoulusta uusi tuote seuralle, talouden kehittäminen ja hintojen tarkistaminen

Päämääriä

Tampereen Jumppatiimi on harrasteliikuntaseura, joka on monipuolinen, asiakaslähtöinen, positiivinen, perhekeskeinen ja hyvinvoinnin edistäjä.

Tuloksia

Ajatus strategian merkityksestä seuralle selkiytyi. Strategia on työkalu seuran johtamiseen ja kehittämiseen. Sen avulla saadaan suunnitelmallisuutta ja seurantaa seuran tavoitteiden toteuttamiseen. Lisäksi tarvitaan mittarit, jolla mitataan onnistumista. Strategiatyön osatekijöiksi vahvistuivat tavoitteet, kriittiset menestystekijät, resurssit, osaaminen, toimenpiteet ja mittarit. Yhteisen ymmärryksen löytäminen vaatii käsitteiden avaamista, avoimia keskusteluja ja hyvähenkistä ilmapiiriä. Ulkopuolinen hanketyöryhmä toimi hyvin ja vuoropuhelu johtokunnan kanssa oli riittävää. Sisäinen tiedotus toimii hyvin. Sen osoitti seura-analyysi, joka laadittiin seurakyselyn pohjalta.

Iisalmen Naisvoimistelijat (804 jäsentä vuoden 2007 tilastossa), Savo-Karjala

Hanke: IINA strategia

Hanketyöryhmä

Seuran mukaan vastuu hanketyöstä kuului periaatteessa vastuuvetäjälle, johtokunnalle, ohjaajille, tukitiimille ja jäsenille. IINAN johtokunnan vaihtuessa vuoden vaihteessa, vastuita tarkennettiin.

Tavoite

IINA asetti tavoitteeksi luoda pitkäjänteinen, nykyaikainen ja toimiva IINA strategia, keskittyen aluksi erityisesti näkyvyyden parantamiseen omalla paikkakunnalla ja koko Ylä-Savon alueella.

Tuloksia

Jäsentiedote valmistui, seura-asu uudistui, juhlanäytöstä varten muodostettiin tukitiimi, neljä uutta toimijaa saatiin johtokuntaan, IINA – ikkuna Iisalmen kaupungin markkinointipisteeseen valmistui, saleille ja kaduille ilmestyi IINA –logolla varustettuja liikkujia, annettiin tunnustusta pitkäaikaisille seuravaikuttajille, kahdelle esiintyvälle ryhmälle kaupunki myönsi stipendin, pitkäaikaisesta ohjaajasta ja puheenjohtajasta tehtiin näyttävät henkilöhaastattelut paikallislehteen, esiintyvät ryhmät osallistuivat aktiivisesti tapahtumiin, miesten ryhmä käynnistyi tauon jälkeen, uusia jäseniä saatiin runsain joukoin iloiseen IINA –seuraan, näkyvyyttä Hyvinvointi Iisalmissa – liitteessä, yhteistyö käynnistyi Savonia Ammattikoulun kanssa, esiintyvienryhmien vanhemmista saatiin tukitiimit seuralle. Tavoitteet täytyivät ja kehitysmuotoisuus jäi elämään IINAssa.

Elannon Isku (257 jäsentä vuoden 2007 tilastossa), Etelä-Suomi

Hanke: Markkinointiviestinnän ja sisäisen viestinnän kehittäminen

Hanketyöryhmä

Kaisu Kaija, hankevastaava Leea Paija, Eija Purolinna (syksy), Veli-Pekka Kokkonen (kevät), Birgitta Josefsson (syksy), Ulla Kettunen (kevät) ja Laura Ahonen

Tavoite

Seuran ensimmäinen tavoite on selkiyttää ja vahvistaa johtokuntatyöskentelyä lisäämällä johtokunnan henkilömäärää ja tarkentamalla toimenkuvia. Johtokunnan alaisuuteen perustetaan uusia työryhmiä muun muassa viestintä- ja markkinointityöryhmä, tapahtuma- ja varainhankintatyöryhmä. Lisäksi tavoitteeksi asetettiin seuran nimenmuutoskeskustelujen avaaminen markkinoinnin näkökulmasta kuulostellen nimenmuutoksen tehneiden seurojen kokemuksia.

Päämääriä

Aloittaa seuran nettisivujen päivitystyö viestintä- ja markkinointityöryhmän toimesta sekä laatia kirje vanhemmille seuran uusista tavoitteista ja päämääristä, sisältäen innostavan kutsun tulla mukaan seuratoimintaan.

Tuloksia

Työryhmät toimivat innokkaasti ja tuloksellisesti, viestintätyöryhmä kehittyi aktiivisessa nettiuutisoinnissa, vanhemmille lähti kirje seuran vahvistamista uudistus- ja kehittämistoimista, varainhankintaryhmä vahvisti kokoonpanon ja aloitti esiintymistarjonnan tuotteistamisen, sponsoroinnin ja imagon vahvistamisen pohjatyön, seuran uudelleen organisointi onnistui (lisää vanhempia mukaan toimintaan, johtoryhmän henkilömäärä kasvoi ja uusia työryhmiä perustettiin johtokunnan alaisuuteen), viestinnän kehittäminen saatiin kokonaisuudessaan hyvälle alulle, nimenmuutosasia eteni. Seura koki onnistuvansa lähes kaikessa, mitkä oli tavoitteiksi kirjattu.

Kuhmon Kivattaret, (216 jäsentä vuoden 2009 tilastossa), Pohjois-Suomi

Hanke: Seuratyöntekijän hyödyntäminen ja uudenlaisten ryhmien perustaminen

Hanketyöryhmä

Projektipäällikkönä toimi seuran puheenjohtaja Sari Määttä. Projektiryhmän jäsenet olivat seuran hallituksen jäsenet.

Tavoite

Kivattarien hankkeen päätavoitteeksi on asetettu kolme erillistä tehtävää: seuratyöntekijän työllistäminen, hallituksen organisointi ja tehtävävastuiden määrittely sekä jäsenmaksu-uudistus. Kivattaret ovat mukana myös Pohjois-Savon Liikunta ry:n hallinnoimassa Like-hankkeessa, jossa seurat työllistävät työntekijöitä aluksi hankkeen rahoituksella, ja myöhemmin omarahoitteisesti.

Pro seura – projektin tavoitteena on kehittää seuran toimintaa ja toiminnan sisältöä siten, että hallinnon henkilöiltä työtä jaettaisiin seuratyöntekijälle.

Tavoitteena on lisäksi saada uusia, nk. matalan kynnyksen ryhmiä vasta liikuntaa aloitteleville kuhmolaisille.

Tuloksia

Tehtävät jaettiin hallituksen jäsenille heidän omien taitojensa ja taipumustensa mukaisesti. Hankkeen aikana kartoitettiin hallituksen jäsenten vahvuudet ja osaamisalueet. Näiden pohjalta hallituksen tehtävien organisointi saatiin erittäin nopeasti suoritettua. Jokainen hallituksen jäsen löysi itse oman tehtävänsä, josta vastaa. Hallituksen vastuutehtävien ja nimikkeiden lisäksi saatiin päätettyä seuratyöntekijän tehtävät.

Jäsenmaksu-uudistus hyväksyttiin vuosikokouksessa. Vaikka uudet jäsen- ja harrastemaksuperusteet otettiin käyttöön syksyllä 2010, jatkuu jäsenmaksu-uudistuksen kehitystyö yhä. Jäsenmaksun uudistaminen oli hankkeen tehtävistä vaikein ja hankalin.

Hankeessa saimme tutustua muihin Like-hankeessa mukana oleviin seurojen toimihenkilöihin aikaista enemmän ja tämän myötä yhteistyö tulee helpottumaan entistä avoimemman keskusteluyhteyden myötä. Verkostoitumisen ohella myös markkinointi ja tiedottaminen kehittyivät, mistä seura on saanut paljon positiivista palautetta jäseniltään.

Tavoitteeksi asetettu matalan kynnyksen ryhmät vasta-alkajille ei toteutunut, koska osallistujamäärät olivat niin pienet, että ryhmiä ei kannattanut ylläpitää. Jatkossa tehostamme markkinointia näille kohderyhmille, jotta kuntalaisista mahdollisimman moni saisi omaan ikään ja kuntoon kohdennettua liikuntaa miellyttävällä tavalla. Lisäksi huomioimme paremmin Kuhmon väestönkehityksen ja tehostamme yhteistyötä paikallistoimijoiden kanssa.

Kaikille seuran hallinnossa mukana oleville hanke oli kokonaisuutena erittäin opettavainen prosessi. Antoisa hakevuosi opetti ymmärtämään yhteistyön voimavarana pienellä paikkakunnalla. Oppimisprosessin tuotoksena syntyi toimintaamme tukemaan slogan: "Vaativattomuus kenties kaunistaa, mutta ei sillä tuloja tienata eikä toimintaa rullata".

PRO HUIPPUVOIMISTELUSEURAT - HANKE

Ohjelma toteutetaan kilpa- ja huippuvoimistelun kehittämisprosessina Svoli 2010 PRO seurat hankkeen yhteydessä. Hankkeen ohjausryhmään kuuluivat Voimisteluliiton pääsihteeri Maria Laakso ja yhteysjohtaja Marju Paju.

Pro huippuvoimisteluseurojen prosessi on osa huippu-urheilun kehitysprosessia, joka tehtiin yhteistyössä Olympiakomitean kanssa. Prosessin ohjaajina toimivat Jorma Vertainen, Olympiakomitea ja Anna Kirjavainen, Voimisteluliitto.

Taustalla

Hanke toteutettiin, jotta voidaan lisätä seurojen osaamista, resursseja ja olosuhteita huippu-urheilun tekemiseen vaadittavalle tasolle, lisätä ammatillisuutta seuratoiminnassa sekä liiton ja huippuvoimisteluun suuntautuneiden seurojen yhteistyötä.

Tavoitteet

Ohjelman tavoitteena on tiivistää seurojen ja liiton välistä yhteistyötä sekä työstää huippuvoimisteluseuran profiilia.

Mukaan kutsuttiin viisi seuraa, jotka ilmaisivat kiinnostuksensa ja valittiin prosessiin.

Hankeseurat

- a. Olarin Voimistelijat
- b. Jyväskylän Voimistelijat
- c. Voimistelu- ja urheiluseura Elise
- d. Tampereen Voimistelijat
- e. Turun Urheiluliitto

Aikataulu

4.3.2009 avausjakso
21.5.2009 lähijakso
17.9.2009 lähijakso
27.10.2009 lähijakso
2.12.2009 lähijakso
17.2.2010 lähijakso
7.4.2010 lähijakso
20.5.2010 päätösjakso
18.8.2010 seurantajaksot
20.11.2010 seurantajaksot
2011 prosessi jatkuu

Tuloksia

Kehitysohjelma vahvisti voimistelulajien asemaa voimistelun kehittämisessä. Aseman vahvistuminen on tulosta sekä osaamisen että liiton ja huippuvoimisteluun suuntautuneiden seurojen välisen yhteistyön kehittämisestä.

Ammattimaisuus näkyy erityisesti seuraavissa asioissa: seurassa on ammattitaitoinen valmennuspäällikkö johtamassa huippuvoimistelun kehitystyötä, seura panostaa korkealaatuisen ammattiosaamiseen sekä huippujen että lahjakkuuksien valmennuksessa, seuralla on hyvä osaaminen työnantajakysymyksissä, seurojen päivittäisen valmennustyön laatu on korkealuokkaista ja jatkuvan kehitystyön kohteena ja seura on aktiivinen toimija akatemia- ja opistoyhteistyössä. Toiminta on talouden ja eettisen arvopohjan osalta tervettä.

”Hiljaiset seurat” osana ohjelmaa

Vuonna 2009 aloitettu ns. ”hiljaisten seurojen” toiminnan kartoitus jatkui hankekauden 2011 loppuun. Voimisteluliitto nimesi ”hiljaiset seurat” seuraavin perustein: seurat toimivat yksin, eivät osallistuneet liiton koulutuksiin, eivät vastanneet liiton lähettämiin kyselyihin. Liitto näki vaarana seurojen putoamisen kokonaan pois liiton toiminnasta. Näitä yksikseen toimivia seuroja oli erityisesti yleisseuroissa. Alueet kartoittivat ja nimesivät seurat. Tavoitteena oli valita 20–30 seuraa, joihin otetaan liitosta yhteyttä ja sovitaan seurakäynti. Kyseessä ei ollut kehittämisprosessi vaan kertaluontoinen yhteydenotto, jolla aktivoidaan seuraa mukaan liiton toimintaan. Yhteydenottoja suorittivat alueen luottamushenkilöt ja aluepäälliköt. Puhelinkontakti saatiin melko hyvin seuroihin ja osa seuroista tuli mukaan seurakohtaamiseen, mutta seurakäyntejä onnistuttiin sopimaan vain osittain.

Seurakäynnit alueittain

Länsi-Suomi 5
Savo-Karjala 2
Pohjanmaa 2
Pohjois-Suomi 1
Sydän-Suomi 1
Etelä-Suomi 1

Tulos ja johtopäätös

Seurakäynnin sopiminen oli vaikeaa. Kartoitus auttoi vain jossakin määrin selvittämään ”hiljaisten seurojemme” toiminnan tilaa.

SVOLI2010 PRO SEURAT ARVIO JA JOHTOPÄÄTÖS

Hanketyöryhmä arvioi päätöspalaverissaan (10.5.2011) Svoli2010 Pro Seurat -hankkeen saavutuksia hyvillä mielin.

Kolme merkittävää päätavoitetta saavutettiin. Voimisteluseurat onnistuivat tavoitteissaan, prosessimainen tapa toimia omaksuttiin ja kehittämismyönteisyys kasvoi.

Työryhmä totesi melko tyytyväisenä jäsenseurojen osallistumisaktiivisuuden. Lähes 100 voimisteluseuraa oli mukana kehitysprosessissa. Tulosta voidaan pitää hyvänä, sillä mukana olevat seurat herättivät esimerkiksi paljon hyvää keskustelua. Hankeseurojen esimerkkejä esiteltiin monissa liiton tilaisuuksissa. Hanketyöryhmä suosittelee hanke-esimerkkien hyödyntämistä jatkossakin alueellisissa seurapäivissä ja liiton valtakunnallisissa tilaisuuksissa.

Työryhmä arvioi seurakyselyn toimineen hyvänä pohjana koko hankkeelle. Se loi raamit prosessille ja ohjeet seuroille itsearviointia varten. Itsearviointi – lomake auttoi seuroja analysoimaan omia kehittämistarpeitaan. Plussaa kehitystyössä oli nimenomaan seuralähtöisyys, mahdollisuus valita kehittämishanke omista lähtökohdista. Starttitilaisuudet koettiin tärkeinä tilaisuuksina koko hankevuoden käynnistymisen kannalta. Konsulttien ja toisten seurojen tuki hankesuunnitelmien tekemiseen auttoivat seuroja käyntiin hanketyössä. Seurakäynnit ja seurakehittä/-konsultti työparimalli koettiin hyvänä toimintatapana. Hankkeen onnistumisiin kirjattiin myös toimiva käytäntö toimintatapojen jakamisen suhteen.

Nelivuotinen kehitysprosessi oli monessa mielessä onnistunut. Kohtaamisten, keskustelujen ja jakamisen merkitys vahvistuivat tärkeiksi tekijöiksi kehittämisprosessissa. Jotain parannettavaa tai puutteita työryhmä havaitsi. Sähköinen raportointialusta ei toiminut toivotulla tavalla ja raportointipohja koettiin puutteelliseksi. Seurat eivät raportoineet sinne aktiivisesti kokemuksiaan. Osa seuroista kaipasi enemmän tukea itsearviointiin. Tuen tarve oli odotettua suurempi lähinnä hankkeen alkuvaiheessa. Toimintamallien jako muille koettiin kaksijakoisena, joillakin voimisteluliiton alueista se ei toiminut toivotulla tavalla. Liikuntatoiminnan ja laadun kehittämiseen kohdentuvia hankkeita tuli työryhmän mielestä vähemmän kuin seurakysely loi odotuksia. Seurojen kiinnostus hakeutua mukaan hankkeeseen hiipui loppuvaiheessa. Tämä herätti keskustelua prosessin kestosta ja hankkeen riittävästä näkyvyydestä. 4 vuotta arvioitiin johtoryhmässä maksimijaksi tämän tyylisille hankkeille.

Johtopäätöksiä

Seuran tarpeista lähtevää kehitystyötä kannattaa suosia vastaisuudessakin. Liiton seurapalvelujen segmentoiminen seuralähtöisesti kaikkiaan on suotavaa tulevaisuudessa. Seuratoimintaan nähtiin tärkeänä panostaa yhä enemmän niin toimihenkilö- kuin talousresursseja. Voimisteluliiton seurakonsulttien kokemuksesta olisi hyvä hyödyntää, samoin SLU:n osaajia aluejärjestöjen tarjoamien mahdollisuuksien ja vahvuuksien mukaan.

Muutos- ja kehittämistyö ovat tärkeä osa nykyaikaisen voimisteluseuran arkea, joten tarve liittojohtoiselle kehittämishankkeelle näyttäisi työryhmän mukaan olevan tulevaisuudessakin.